

INSTITUTT FOR SPESIALPEDAGOGIKK

Det utdanningsvitenskapelige fakultetet

Universitetet i Oslo

Skriftlig individuell eksamen – høst 2010

SPED 3010

Dato: Tirsdag 23. november 2010

Tid: 09.00 – 15.00

Eksamensoppgaver – bokmål

Velg en (1) av to (2) oppgaver.

Oppgave 1.

Catts og Kamhi (2005, s. 116) poengterer det faktum at språkvansker både er en årsak til og en konsekvens av lesevansker, og videre at hva som er årsak og hva som er konsekvens ikke alltid er like lett å skille. Men, som de understreker: "Regardless of whether language problems are causes or consequences, they will need to be addressed in intervention".

Gjør rede for språkproblemer som elever med lesevansker kan ha, og drøft hvordan disse vanskene må tas hensyn til i undervisningen.

Oppgave 2.

Lesevansker blir ofte delt inn i undergrupper. En slik undergruppe er *leseforståelsesvansker*.

Hulme og Snowling (2009, s 92) definerer leseforståelsesvansker slik: "Reading comprehension impairment is defined as poor comprehension in the presence of adequate reading accuracy".

Gjør rede for sentrale komponenter som inngår i leseforståelse. Drøft hvordan lærer kan legge til rette for å styrke leseforståelsen hos elever som har vansker med forståelse tross god avkoding.

INSTITUTT FOR SPESIALPEDAGOGIKK

Det utdanningsvitenskapelige fakultetet

Universitetet i Oslo

Skriftleg individuell eksamen – haust 2010

SPED 3010

Dato: Tysdag 23. november 2010

Tid: 09.00 – 15.00

Eksamensoppgåver – nynorsk

Vel ei (1) av to (2) oppgåver.

Oppgåve 1.

Catts og Kamhi (2005, s. 116) poengterer det faktum at språkvanskar både er ein årsak til og ein konsekvens av lesevanskar, og vidare at kva som er årsak og kva som er konsekvens ikkje alltid er like lett å skilja. Men, som dei understrekar: "Regardless of whether language problems are causes or consequences, they will need to be addressed in intervention".

Gjer greie for språkproblem som elever med lesevanskar kan ha, og drøft korleis desse vanskane må tas omsyn til i undervisninga.

Oppgåve 2.

Lesevanskar blir ofte delt inn i undergrupper. Ei slik undergruppe er *leseforståingsvanskar*.

Hulme og Snowling (2009, s 92) definerer leseforståingsvanskar slik:

"Reading comprehension impairment is defined as poor comprehension in the presence of adequate reading accuracy".

Gjer greie for sentrale komponentar som inngår i leseforståing. Drøft korleis lærar kan leggja til rette for å styrka leseforståinga hos elevar som har vanskar med forståing tross god avkoding.

INSTITUTT FOR SPESIALPEDAGOGIKK

Det utdanningsvitenskapelige fakultet

Universitetet i Oslo

EKSAMEN

SPED3010

23. november 2009

Svar på en av disse oppgavene (enten oppgave 1 eller 2)

Oppgave 1.

The Simple View of Reading (Gough & Tunmer, 1986) legger til grunn at leseforståelse er produktet av komponentene avkoding og språkforståelse. Denne lesemodellen gjør det mulig å dele lesevaner inn i undergrupper.

Gjør rede for undergrupper av lesevaner og karakteristika ved de ulike undergruppene.

Oppgave 2.

Forskning tyder på at dysleksi oppstår som følge av en svekkelse i den fonologiske komponenten i språket.

Gjør rede for hva denne svekkelsen kan bestå av og hvordan den påvirker tilegnelsen av avkodingsferdigheter. Gjør videre rede for og drøft mulige sekundære konsekvenser av mangelfulle avkodingsferdigheter.

INSTITUTT FOR SPESIALPEDAGOGIKK

Det utdanningsvitenskapelige fakultet

Universitetet i Oslo

EKSAMEN

SPED3010

23. november 2009

Svar på ei av oppgåvene (anten oppgåve 1 eller oppgåve 2)

Oppgåve 1.

The Simple View of Reading (Gough & Tunmer, 1986) legg til grunn at leseforståing er produktet av komponentane avkodning og språkforståing. Denne lesemodellen gjer det mogleg å dela lesevanskar inn i undergrupper.

Gjer greie for undergrupper av lesevanskar og karakteristika ved dei ulike undergruppene.

Oppgåve 2.

Forsking tyder på at dysleksi oppstår som følge av ei svekking i den fonologiske komponenten i språket.

Gjer greie for kva denne svekkinga kan bestå av og korleis den påverkar tileigninga av avkodingsferdigheiter. Gjer vidare greie for og drøft moglege sekundære konsekvensar av mangelfulle avkodingsferdigheiter.

INSTITUTT FOR SPESIALPEDAGOGIKK
Det utdanningsvitenskapelige fakultet
Universitetet i Oslo

EKSAMEN
SPED3010

Fredag 21. november 2008 kl. 09.00 – 15.00
Ingen hjelpemidler tillatt

Svar på én av disse to oppgavene (enten oppgave 1 eller oppgave 2):

Oppgave 1:

Drøft hvordan ulike forhold og prosesser påvirker leseforståelsen og hvordan vi kan legge til rette for at elever kan utvikle gode leseforståelsesstrategier.

Oppgave 2:

Gjør rede for ulike måter å forstå dysleksi på, og drøft styrker og svakheter ved disse forståelsesrammene.

INSTITUTT FOR SPESIALPEDAGOGIKK
Det utdanningsvitskaplege fakultetet
Universitetet i Oslo

EKSAMEN
SPED3010

Fredag 21. november 2008 kl. 09.00 – 15.00
Ingen hjelpemiddel tillatne

Svar på éi av desse to oppgåvene (enten oppgåve 1 eller oppgåve 2):

Oppgåve 1:

Drøft korleis ulike forhold og prosessar har innverknad på leseforståinga og korleis vi kan leggje til rette for at elevar kan utvikle gode strategiar for leseforståing.

Oppgåve 2:

Gjer greie for ulike måtar å forstå dysleksi på, og drøft styrkar og svakheiter ved desse forståingsrammene.

**INSTITUTT FOR SPESIALPEDAGOGIKK
Det utdanningsvitenskapelige fakultet
Universitetet i Oslo**

**UTSATT EKSAMEN
SPED3010
Torsdag 8. januar 2009 kl. 09.00 – 15.00
Ingen hjelpemidler tillatt**

Svar på én av disse to oppgavene (enten oppgave 1 eller oppgave 2):

Oppgave 1:

Gjør rede for hva man legger i betegnelse spesifikke og generelle lese- og skrivevansker (dyslexia and generally backward readers) og drøft likheter og forskjeller mellom dem.

Oppgave 2:

Beskriv sentrale faktorer i leseutviklingsprosessen. Drøft hva som spesielt bør vektlegges i opplæringen for at god leseforståelse skal utvikles og hvorfor dette er sentralt.

INSTITUTT FOR SPESIALPEDAGOGIKK
Det utdanningsvitskaplege fakultetet
Universitetet i Oslo

UTSETT EKSAMEN
SPED3010

Torsdag 8. januar 2009 kl. 09.00 – 15.00
Ingen hjelpemiddel tillatne

Svar på éi av desse to oppgåvene (enten oppgåve 1 eller oppgåve 2):

Oppgåve 1:

Gjer greie for kva man legg i betegningane spesifikke og generelle lese- og skrivevanskar (dyslexia and generally backward readers) og drøft likskapar og skilnader mellom dei.

Oppgåve 2:

Beskriv sentrale faktorar i leseutviklingsprosessen. Drøft kva som spesielt bør vektleggast i opplæringa for at god leseforståing skal utviklast og kvifor dette er sentralt.

UNIVERSITETET I OSLO
DET UTDANNINGSVITENSKAPELIGE FAKULTETET
INSTITUTT FOR SPESIALPEDAGOGIKK

SPED3010

INDIVIDUELL SKRIFTLIG EKSAMEN, HØSTEN 2005

Dato: onsdag 30. november 2005

Tid: 09.00-15.00

EKSAMENSOPPGAVER – BOKMÅL

VELG EN (1) AV TO (2) OPPGAVER

Oppgave 1

The Orton Dyslexia Society i USA lanserte i 1994 en ofte sitert definisjon av dysleksi. Som første delen av definisjonen viser, blir svekket evne til fonologisk prosessering blir tillagt en sentral rolle:

”Dyslexia is one of several distinct learning disabilities. It is a specific language-based disorder of constitutional origin characterised by difficulties in single word decoding, usually reflecting insufficient phonological processing abilities.”

Gjør rede for ulike sider av fonologiske vansker ved dysleksi og drøft konsekvenser av slike vansker.

Oppgave 2

Lesetilegnelse kan ses som en utviklingsprosess der leseren står overfor ulike utfordringer i ulike faser av utviklingen. Avkoding og forståelse er de to sentrale komponentene i lesing på alle utviklingstrinn – og vansker kan oppstå med avkoding, forståelse eller begge deler.

Gjør rede for hvordan vansker på ulike språklige nivåer har sammenheng med avkodings- og leseforståelsesvansker. Drøft konsekvenser for faglig tilrettelegging i skolen.

UNIVERSITETET I OSLO
DET UTDANNINGSVITENSKAPELIGE FAKULTET
INSTITUTT FOR SPESIALPEDAGOGIKK

SPED3010
INDIVIDUELL SKRIFTLIG EKSAMEN, HØSTEN 2006

Dato: 29. november 2006

Tid: 09.00 - 15.00

Ingen hjelpemidler tillatt

VELG EN (1) AV TO (2) OPPGAVER

Oppgave 1

Forskning tyder på at dysleksi oppstår som en følge av svikt i det fonologiske systemet. Gjør rede for og drøft kognitive og praktiske konsekvenser av fonologiske vansker ved dysleksi.

Oppgave 2

Gjør rede for utviklingen av leseferdigheter. Drøft tilrettelegging i skolen for elever som har vansker knyttet til leseutvikling.

UNIVERSITETET I OSLO
DET UTDANNINGSVITSKAPLEGE FAKULTET
INSTITUTT FOR SPESIALPEDAGOGIKK

SPED3010

INDIVIDUELL SKRIFTLIG EKSAMEN, HAUSTEN 2006

Dato: 29. november 2006

Tid: 09.00 - 15.00

Ingen hjelpemiddel tillatne

VELG EI (1) AV TO (2) OPPGÅVER

Oppgave 1

Forskning tydar på at dysleksi oppstår som ein følgje av svikt i det fonologiske systemet. Gjer reie for og drøft kognitive og praktiske konsekvensar av fonologiske vanskar ved dysleksi.

Oppgave 2

Gjør reie for utviklinga av lesedugleikar. Drøft tilrettelegging i skulen for elevar som har vanskar knytte til leseutvikling.

UNIVERSITETET I OSLO
DET UTDANNINGSVITENSKAPELIGE FAKULTET
INSTITUTT FOR SPESIALPEDAGOGIKK

SPED3010
INDIVIDUELL SKRIFTLIG EKSAMEN, HØSTEN 2006

Dato: Tirsdag 9. januar 2007

Tid: 09.00 - 15.00

Ingen hjelpemidler tillatt

VELG EN (1) AV TO (2) OPPGAVER

Oppgave 1

Gjør rede for sentrale komponenter for å utvikle en god leseforståelse. Drøft pedagogiske tiltak som kan iverksettes for å fremme elevenes leseforståelse.

Oppgave 2

Gjør rede for lese- og staveutviklingen. Drøft hvordan fonologiske vansker påvirker denne utviklingsprosessen.

UNIVERSITETET I OSLO
DET UTDANNINGSVITSKAPLEGE FAKULTETET
INSTITUTT FOR SPESIALPEDAGOGIKK

SPED3010

UTSETT INDIVIDUELL SKRIFTLIG EKSAMEN, HAUSTEN 2006

Dato: Tysdag 9. januar 2007

Tid: 09.00 - 15.00

Ingen hjelpemiddel tillatne

VEL EI (1) AV TO (2) OPPGÅVER

Oppgave 1

Gjer reie for sentrale komponentar for å utvikle ei god leseforståing. Drøft pedagogiske tiltak som kan iverksetjast for å fremje elevane si leseforståing.

Oppgave 2

Gjer reie for lese- og staveutviklinga. Drøft korleis fonologiske vanskar påverkar denne utviklingsprosessen.

INSTITUTT FOR SPESIALPEDAGOGIKK
Det utdanningsvitenskapelige fakultet
Universitetet i Oslo

EKSAMEN
SPED3010

Fredag 11. januar 2008 kl. 09.00 – 15.00
Ingen hjelpemidler tillatt

Svar på én av disse to oppgavene (enten oppgave 1 eller oppgave 2):

Oppgave 1:

Skisser karakteristiske trekk ved leseutviklingen og drøft hva elever med lese- og skrivevansker har særlige problemer med.

Oppgave 2:

Leseflyt og leseforståelse. Redegjør for hvorfor leseflyt gir et nødvendig grunnlag for leseforståelse, og for hvordan det kan jobbes med ulike leseforståelsesstrategier for å danne et godt grunnlag for leseforståelse.

INSTITUTT FOR SPESIALPEDAGOGIKK
Det utdanningsvitenskapelige fakultet
Universitetet i Oslo

EKSAMEN
SPED3010

Fredag 23. november 2007 kl. 09.00 – 15.00
Ingen hjelpemidler tillatt

Svar på én av disse to oppgavene (enten oppgave 1 eller oppgave 2):

Oppgave 1:

Drøft hvilke utfordringer barn og unge stilles overfor når de skal utvikle aldersadekvate lese- og skriveferdigheter.

Oppgave 2:

Språket i lesingen; Gjør rede for hvordan språklige ferdigheter påvirker leseutviklingen og beskriv og drøft hvordan vi i opplæringen kan styrke elevenes språklige kompetanse for å støtte deres leseutvikling og forebygge at vansker får utvikle seg.

INSTITUTT FOR SPESIALPEDAGOGIKK
Det utdanningsvitenskaplege fakultetet
Universitetet i Oslo

EKSAMEN
SPED3010

Fredag 23. november 2007 kl. 09.00 – 15.00
Ingen hjelpemiddel tillatne

Svar på éi av desse to oppgåvene (enten oppgåve 1 eller oppgåve 2):

Oppgåve 1:

Drøft hvilke utfordringer barn og unge stilles overfor når de skal utvikle aldersadekvate lese- og skriveferdigheter.

Oppgåve 2:

Språket i lesingen; Gjør rede for hvordan språklige ferdigheter påvirker leseutviklingen og beskriv og drøft hvordan vi i opplæringen kan styrke elevenes språklige kompetanse for å støtte deres leseutvikling og forebygge at vansker får utvikle seg.